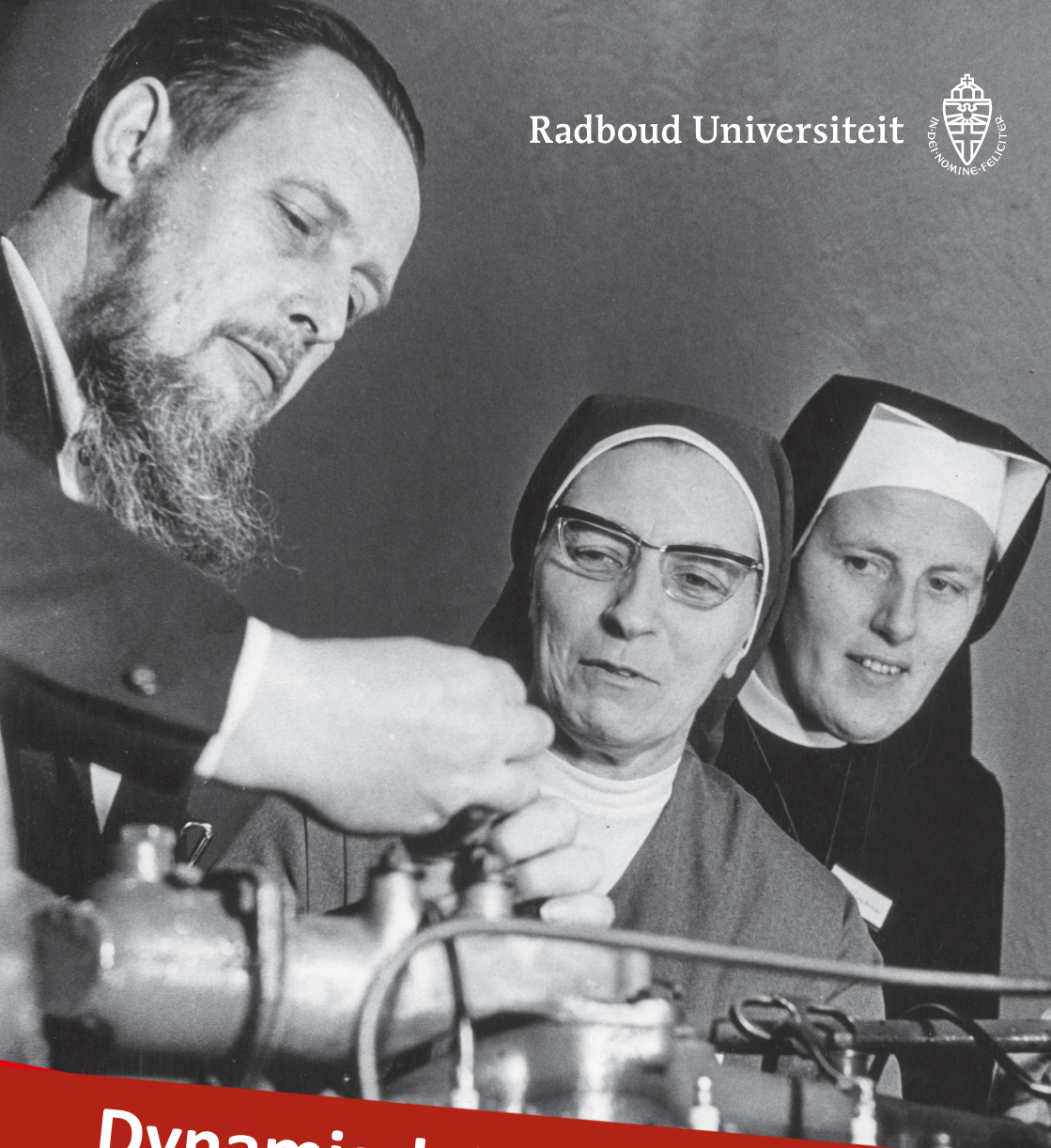

Radboud Universiteit

Dynamisch Erfgoed

Katholiek Documentatie Centrum
Jaarverslag 2019

Het Katholiek Documentatie Centrum anno 2020

Adres:

Erasmuslaan 36, 6525 GG Nijmegen
Postbus 9100, 6500 HA Nijmegen

Telefoon: 024-3612457
E-mail: info@kdc.ru.nl
Website: www.ru.nl/kdc

Facebook: [/katholiekdocumentatiecentrum](https://www.facebook.com/katholiekdocumentatiecentrum)
Twitter: [@KDCNijmegen](https://twitter.com/KDCNijmegen)
Instagram: [/kdcnijmegen](https://www.instagram.com/kdcnijmegen)
Linkedin: [/company/kdcnijmegen](https://www.linkedin.com/company/kdcnijmegen)
YouTube: [/kdcnijmegen](https://www.youtube.com/kdcnijmegen)

Openingstijden:

maandag t/m vrijdag, 9.00 uur - 16.30 uur

Contactpersonen:

- Hans Krabbendam, directeur
- Ramses Peters, archivaris
- Vefie Poels, adjunct en collectiespecialist bibliotheek
- Marieke Smulders, collectiespecialist beeld en geluid

Omslagfoto:

Als onderdeel van de Missie Verkeersmiddelen Actie (MIVA) kregen deze missiezusters op verlof praktisch gericht onderwijs in de werking van een automotor. De leraar van de autotechnische school in Driebergen legde aan de zusters uit wat ze moeten doen bij autopech. In Nederland waren maar liefst 56 zustercongregaties en -ordes verbonden aan de missie, waarvan 9 zelfs speciaal opgericht waren ten behoeve van de missie. Afkomstig uit de collectie Beeld en Geluid van het KDC. 1967.

Van de foto's zonder naam- of bronvermelding is de maker helaas onbekend. Wij doen ons uiterste best om deze informatie te achterhalen. Mocht u onverhoopt de rechten denken te bezitten over het getoonde materiaal, neem dan s.v.p. contact met ons op.

Dynamisch Erfgoed

Jaarverslag Katholiek Documentatie Centrum 2019

Een erfgoedschat uit de KDC-collectie: dit exotische scheerkistje was volgens de schenker een familie-erfstuk van Mgr. Ferdinand Hamer (1840-1900), een Nijmeegse missionaris die op gruwelijke wijze om het leven kwam tijdens de Chinese Bokseropstand (1899-1901).

Inleiding

Anton van Duinkerken, de katholieke auteur uit de periode 1920-1970, legde uit wat er gebeurt als een schrijver zijn lezers meeneemt naar het verleden:

Belangstelling voor het verleden,... is... een zich begeven van den schrijver, met den lezer samen, naar een waarnemingsveld, waar zich verschijnselen voordoen, die weliswaar historisch zijn geworden, doch die vandaag nog in staat zijn aan het bewustzijn van den waarnemer iets van hun wezen te openbaren in de vorm der actualiteit... Wat achter ons ligt en voorbij is, trekt ons naar voren, die misschien nog komen moeten of naar herinneringen, die wellicht onze diepste zekerheden zijn aangaande onze eigen toekomst. (Waarom ik zo denk... (1946) 22-23, 24).

Wie deze gedachtegang op zich in laat werken – en dat heeft even tijd nodig – ontdekt dat Van Duinkerken onder woorden brengt hoe de eigen identiteit gevoed wordt door bewuste omgang met het verleden, dat juist nodig is om het beeld van de toekomst voorstelbaar te maken.

Deze observatie reikt nog veel verder dan Van Duinkerken en zijn lezers. Het betreft het hele erfgoed, in zijn roerende, onroerende en immateriële vormen. Met een zekere regelmaat komen er emoties los als gevreesd wordt voor verlies van waarden of veronachtzaming van drijfveren of voor het missen van kansen. Erfgoedinstellingen hebben een verantwoordelijke taak om betekenisvolle documenten, objecten en gebruiken in hun historische context te bewaren en te verduidelijken. Ook het KDC heeft deze rol opgenomen.

Deze keus is het resultaat van een proces dat drie jaar geleden op gang is gebracht en krijgt nu een concrete invulling. Vanuit de Alma Mater, de Radboud Universiteit, was de opdracht geformuleerd om in vijf jaar het KDC om te vormen tot een leidende erfgoedinstelling. Deze ambitie is geen doel op zich dat we op een gegeven moment bereikt zouden moeten hebben, maar een proces van bewuste en strategische inzet van het door katholieken gevulde erfgoedreservoir zodat het kan dienen voor allerlei soorten onderzoek en identificaties.

← Hans Krabbendam voor het Berchmanianum, sinds begin 2019 het Academieggebouw van de Radboud Universiteit en daarmee een sterk voorbeeld van betekenisvolle herbestemming van katholiek erfgoed | Foto door J. Huntjens

Dit perspectief legt de lat hoog en spoort ons aan steeds alert te blijven om onze collecties, producten en diensten te verbinden met actuele en maatschappelijk thema's. Met dit doel voor ogen, formuleerden wij voor 2019 tien concrete doelen die bijdragen aan de structurele verbetering van de bedrijfsvoering. In dit jaaroverzicht leest u wat daarvan terecht gekomen is. Hoewel het werk zeker nog niet klaar is, merken we dat het omvormingsproces momentum heeft gekregen en veel positieve energie oplevert. Zo vinden we een nieuwe balans tussen de onmisbare ontsluitingstaken en de rol van erfgoedspeler.

Missie en visie

Deze nieuwe rol hebben we als volgt samengevat: De missie van het KDC is om het erfgoed van het Nederlands katholicisme sinds 1800 vruchtbaar te laten zijn voor het betekenisvol verrijken van vraagstukken van deze tijd. Voor het uitvoeren van deze missie hebben we de bronnen in huis die zijn gevormd door velerlei katholiek-maatschappelijke inspanningen. Deze stellen ons in staat om betekenis te geven aan brede actuele religieus-maatschappelijke vraagstukken. In 2024 wil het KDC niet alleen bekend staan als de bewaarplaats van katholiek erfgoed, maar als hét kenniscentrum voor het katholiek leven in Nederland dat meehelpt met het actualiseren van de traditie. Onze erfgoedpartners zijn met soortgelijke zaken bezig.

Deze koerswijziging betekent niet dat we nu denken dat onze activiteiten in het verleden niet goed waren. Integendeel, het programma van het 50-jarig jubileum, dat we op 1 mei 2019 hebben gevierd, was een eerbetoon aan de indrukwekkende prestatie die eerdere generaties medewerkers en bestuurders hebben geleverd.

Op die stevige basis kunnen we nu verder bouwen door het ontwikkelen en uitdragen van de waarde van het katholieke erfgoed.

We beseffen ook dat de collecties die het KDC beheert, gevormd zijn vanuit een vanzelfsprekend aanbod aan erfgoed. In de afgelopen halve eeuw is het perspectief voor het beheerde erfgoed diverse malen verschoven: van bronnenreeksen en vastleggen van organisatorische prestaties naar alledaagse beleving en minderheden. We merken dus op eigen terrein de dynamische werking van het erfgoed en dat maakt ons werk alleen maar spannender.

Kansrijke ontwikkelingen in onze omgeving ondersteunen ons streven. De Radboud Universiteit beklemtoont in haar nieuwe strategie de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de wetenschap, de betekenis van gemeenschap, de moed om verder te kijken dan wat zich direct aandient en de behoefte aan inspiratie. Aan al deze idealen levert het KDC rechtstreeks een bijdrage.

Op een treffende manier komt dit tot uiting in het programma Radboud Erfgoed: de bundeling van de omvangrijke materiële en immateriële erfgoedcollecties van de Radboud Universiteit om die te onderhouden, zichtbaarder te maken en een grotere rol te geven in onderwijs en onderzoek. Ook de groeiende samenwerking met partnerinstellingen en musea in de regio (met bijvoorbeeld Erfgoed Gelderland en Museum Het Valkhof) biedt tal van mogelijkheden om collecties en projecten te koppelen. Dat levert wederzijds profijt op.

Posterontwerp door Ans van Zeijst (1906-1988) → voor de Katholieke Arbeiders Beweging. Beter bekend als Zuster Theofoor, kan zij worden beschouwd als dé vormgeefster van het naoorlogs katholiek Nederland.

1. Organisatie

De ambitie van het KDC om onderzoekers in het erfgoedveld te laten zien hoe de collecties voor actuele vraagstukken ingezet kunnen worden, betekent niet dat we zoveel mogelijk bronnen moeten blijven verzamelen. Het spoort ons aan om een professionele bronnenbeheerder te zijn, een wegwijzer naar de bronnen én ontwikkelplek voor de inzet van deze bronnen. Dat betekent dat het KDC de context waarin de bronnen zijn ontstaan inzichtelijk maakt (beheerder), de digitale opslag duurzaam en toegankelijk regelt en aansluiting zoekt bij verwante collecties, het liefst via een digitaal portaal (wegwijzer).

De aandacht verschuift geleidelijk van collecties naar connecties. Deze koppeling van maatschappelijke vragen aan historisch onderzoek vereist aanvullende expertise om te zorgen dat er recht gedaan wordt aan de traditie waaruit de bronnen voortkomen. Daarbij staat het katholiek erfgoed, dat in zijn volle breedte in het KDC is verzameld, natuurlijk centraal, maar steeds vaker zoeken we ook de actieve samenwerking op met partner-instellingen.

Samen zetten we het gedeelde erfgoed in om nieuwe betekenissen te vinden. Deze transformatie wordt deskundig begeleid door de leden van de Wetenschappelijke Adviesraad en het bestuur van de Stichting Vrienden van het KDC.

In het kader van het project Radboud Erfgoed heeft het KDC afgelopen jaar het contact met de universiteitsbibliotheek, de afdeling bijzondere collecties, het universiteitsarchief en museum Het Valkhof geïntensiveerd. Van grote waarde is het om samen de werkprocessen in kaart te brengen en op elkaar te laten aansluiten. Veel van de werkzaamheden zoals catalogiseren, digitaliseren, beheer van ICT-programma's etc. volgen dezelfde sporen en kunnen gestroomlijnd worden. We ontmoeten wederzijds veel collegialiteit en dat werkt aanstekelijk. Op deze manier verwachten we ons bereik naar buiten toe te vergroten en meer kracht bij te zetten.

← Hoogwater bij de Waalkade in Nijmegen (1953) gefotografeerd door Louis van Paridon. Deze Amsterdamse fotograaf van katholieke huize wist als geen ander het katholieke leven tussen 1950 tot 1980 vast te leggen, maar had ook toegang tot de beroemdheden uit deze periode.

2. Ons bereik

Bezoekers

Onze belangrijkste doelgroep bestaat uit onderzoekers, studenten, wetenschappers en niet-academische bezoekers. In 2019 bezochten 277 personen samen 1209 keer de studiezaal. Dat getal klinkt misschien niet hoog, maar het betekent dat er een paar honderd onderzoeksprojecten zijn uitgevoerd met materiaal uit het KDC. Dat toont aan dat het (papieren) erfgoed aantrekkelijk blijft voor onderzoek naar omroepen, kraamzorg, kerkelijke vernieuwing, wederopbouw, de zuiveringen na WOII, ongehuwd moederschap, Piet de Jong, kindertransporten, Anton van Duinkerken, Bernard van Dam, kerkwijdingen, sportclubs, Edward Schillebeeckx, de katholieke identiteit van de Radboud Universiteit, liturgie, emigratie, milieubeleid, Chinese missie, Titus Brandsma, de kruisweg en beginselpolitiek - om maar een greep te doen uit de onderwerpen die met KDC bronnen onderzocht zijn.

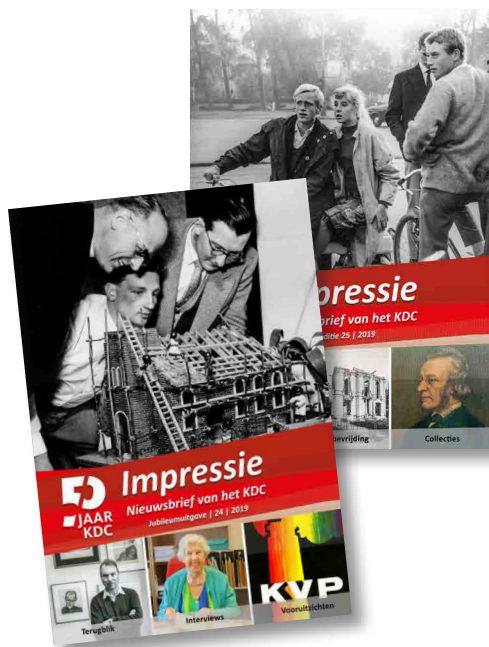
Het aantal digitaal geleverde documenten is 1292. Daarnaast blijft het KDC het punt van eerste aanleg bij vragen over katholieke collecties.

Sinds mei 2019 komt de KDC-nieuwsbrief → *Impressie* uit in een nieuw magazine-format. Dit past binnen de bredere ontwikkeling van het KDC om méér naar buiten te treden met het katholiek erfgoed en nieuwe connecties te leggen.

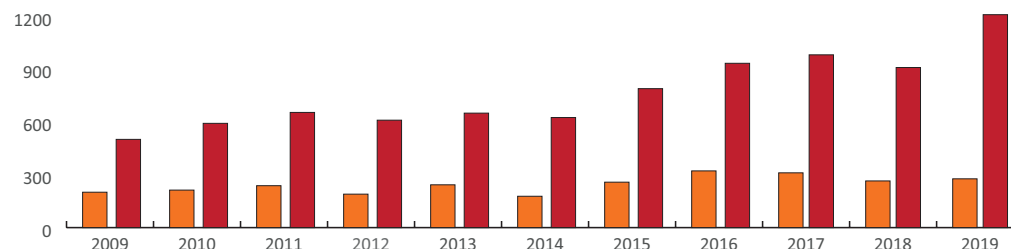
Die functie wordt bevestigd door het aantal mails ter beantwoording op vragen om informatie (ca. 3000 in 2019).

Communicatie

Buiten de groep fysieke bezoekers zijn er nog tal van doelgroepen die baat kunnen hebben bij het KDC. Aan de media-aandacht voor KDC-activiteiten hebben we niet te klagen. Net als vorig jaar haalt het KDC gemiddeld eens per week het nieuws.

Aantal unieke bezoekers en totaal aantal bezoeken studiezaal KDC 2009-2019

De communicatiemedewerker houdt deze stroom gaande. Het KDC trok de aandacht met de boekpresentatie van Simon Reker over taal in politiek Den Haag en de openhartige reactie van Dries van Agt in januari, met exposities over kruiswegstaties en vakbondsvaandels in het voorjaar, met de feestelijke lustrumviering in mei, met het gezamenlijk congres over de terugkeer van religie, met een spontaan bezoek van Bas de Gaay Fortman aan de politieke collectie van het KDC in augustus, met een sprankelend programma over katholieke vrouwen in oktober, met een studiemiddag in Catharijneconvent Utrecht over de actualiteit van het religieuze verleden in november en een bijeenkomst over de financiële aspecten van religieuzen in Nederland in december.

Maar misschien zijn we wel het meest trots op de metamorfose van de nieuwsbrief *Impressie*, die ter gelegenheid van het tiende lustrum een glossy werd. Met dit magazine-format komt het (katholiek) erfgoed aantrekkelijker voor het voetlicht.

Ook op de website van het KDC en de social media-kanalen is meer activiteit te zien. Met een groei van ruim 20% in de bezoekersaantallen voor onze website zet de trend van vorig jaar door. Bezoekers gebruiken de website natuurlijk met name

voor de online catalogus van onze collecties, maar ook is er opvallend veel aandacht voor de online naslagwerken, zoals de database katholieke migrantengemeenschappen. De Facebook-pagina van het KDC bereikte dit jaar 68% meer bezoekers, met een gemiddeld bereik van 2500 bezoekers per maand. Via Twitter en Instagram bereikte het KDC gemiddeld 15.000 personen per maand, in meerderheid een jonger publiek.

Het tijdschrift *Trajecta* (dat het KDC samen met KADOC, HDC en ADC uitbrengt) heeft een geslaagde doorstart gemaakt met een slagvaardige redactie, een nieuwe focus (brede religiegeschiedenis in de lage landen in de laatste twee eeuwen met nadruk op erfgoed). De uitgever Amsterdam University Press (AUP) vergroot de zichtbaarheid in academische kringen. Een zeer inspirerend congres dat onder de *Trajecta*-vlag werd georganiseerd, legde nieuwe trends in religiegeschiedenis bloot en leverde nieuwe bijdragen op. Het was verheugend om te zien dat een aantal jonge auteurs dit tijdschrift kiezen voor hun eerste onderzoeksresultaten.

KDC-medewerkers dragen ook substantieel bij aan het *Documentatieblad voor de Nederlandse Kerkgeschiedenis na 1800* dat door dezelfde AUP wordt uitgegeven. De meest opmerkelijke publicatie was die over de betrokkenheid van Gerard Reve bij een katholieke gespreksgroep door een KDC oudgediende.

Activiteiten

In de trek naar buiten vond de helft van de publieksbijeenkomsten binnen en de andere helft buiten de universiteitsbibliotheek plaats. Daardoor maakten ruim 1300 gasten kennis met het KDC. In de bijlage (p. 30) staat een totaaloverzicht. Zij kwamen af op bijeenkomsten over politieke journalistiek, filmbeelden over het St.-Radboud-ziekenhuis, de relatie tussen kunst en wetenschap, de positie van de universiteit in oorlog en bevrijding, de ontwikkelingen in de christelijke pers, de aandacht (of het gebrek eraan) voor religieuze tradities in het publieke debat, de reacties van christendemocratische partijen op het populisme in Europa, de doorbraak van katholieke vrouwen in kerk en samenleving en de wijze van fondswerping van religieuzen. De samenstelling en aard van de programma's varieerden van luchtig en toegankelijk tot diepgravend en abstract.

↑ Lezing van Kirsten van Kempen tijdens de KDC-studiedag over bijzondere katholieke vrouwen. Zij schreef haar scriptie over radiopresentatrice Mia Smelt, die met haar programma 'Moeders Wil is Wet' (KRO) een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan de emancipatie van de katholieke huisvrouw. Foto door J. Huntjens

↑ Wouter Lutkie (links achter), katholiek priester met fascistische sympathiën, in het gezelschap van Zwart Front-leider Arnold Meijer (rechts voor) in Rome, 21 december 1934. Het archief Lutkie is dit jaar volledig gedigitaliseerd voor onderzoek.

3. Collecties

Archiefaanwinsten

In 2019 zijn 18 nieuwe collecties bijgeschreven in ons archievenoverzicht; in totaal goed voor bijna 50 planken met historisch materiaal. Aan een dertigtal archieven zijn nieuwe stukken toegevoegd, gezamenlijk meer dan 35 strekkende meter. Daarnaast hebben wij enkele gigabytes aan digitaal gevormd en gedigitaliseerd materiaal mogen ontvangen. Ook de digitaliseringsafdeling heeft niet stilgezet. Het scannen van de archieven P.J.M. Aalberse en W.L. Lutkie is in het afgelopen jaar nagenoeg afgerond, waarmee een totaal van ongeveer 300.000 pagina's digitaal te raadplegen is. Vooral het project Lutkie verdient een bijzondere vermelding, omdat het KDC als één van de weinige instellingen in Nederland zelf een deel van het archief heeft gescand volgens de strenge normen van het overheidsprogramma *Metamorfoze*, een technisch ingewikkeld project, waar we heel veel digitaliseringservaring mee hebben opgedaan.

Bij de archiefaanwinsten lichten we er graag enkele uit die wel eens onder de bredere noemer Nieuwe (religieuze) Bewegingen worden geschaard: Gemeenschap Emmanuel, Marriage Encounter en de Katholieke Charismatische Vernieuwing. Tot 2018 waren er op het KDC, behoudens materiaal over deze bewegingen in andere

archiefcollecties, slechts twee archiefdozen archivalia van Nieuwe Bewegingen, het samenwerkingsverband van deze groepen. De meeste van deze lekenbewegingen, zo ook de drie hier genoemde, ontstonden in de jaren zestig van de vorige eeuw in het buitenland en vonden in het decennium daarna hun weg naar Nederland. Hoewel deze organisaties verbonden zijn met de katholieke kerk maken ze geen deel uit van een parochiestructuur, orde, congregatie of sociaal-maatschappelijk organisaties die gewoonlijk worden aangeduid met de 'zuil'. Met de komst van deze drie collecties is er een begin gemaakt om dit belangrijke aspect van katholiek leven in Nederland toegankelijk te maken.

Het mooie is dat het belang van deze bewegingen zich niet alleen uit in hun activiteiten, maar ook in de zorg voor het eigen erfgoed. Op dit moment is Gemeenschap Emmanuel bezig met het ordenen en het beschrijven van het eigen archief. Een betrokken kenner van deze beweging is druk doende de Katholieke Charismatische Vernieuwing te inventariseren. Marriage Encounter leverde een compleet geordend en beschreven archief aan. Dit is een mooi begin en een modelrelatie met de archiefvormers.

Boeken en tijdschriften

Het bezit aan gedrukt materiaal blijft ieder jaar gestaag groeien: in 2019 voegden we 1495 titels toe, waarvan 90% als schenking binnen kwam. Daarnaast verzamelt en bewaart het KDC 275 papieren tijdschriftreeksen en 111 digitale nieuwsbrieven.

In het kader van het digitaliseringsproject *Metamorfoze*, een samenwerking met de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag, zijn ruim 50 van onze titels dit jaar online verschenen op de website Delpher.nl. Het gaat hierbij met name om katholieke jeugdbladen, zoals *de Engelbewaarder*, en missiebladen. Maar ook de *Pius Almanak* (jaargang 1875-1950) is nu eindelijk digitaal beschikbaar - een onmisbare schat aan informatie voor menig onderzoeker, omdat de *Pius Almanak* sinds 1875 als adressenboek van katholiek Nederland heeft gefungeerd. In december is er weer een nieuwe lading tijdschriften opgehaald om gedigitaliseerd te worden. Het gaat in totaal om 59 titels in meer dan 400 banden, waaronder de maandbladen: *De Katholieke boerin*, *De R.K. politie-ambtenaar* en *De Katholieke militair*. In het najaar van 2020 verwachten we dat deze banden online te raadplegen zullen zijn op Delpher.nl.

Beeld en Geluid

Eind maart presenteerde de Stichting Vakbondshistorisch Archief Nijmegen (SVAN) in samenwerking met het KDC en het RAN (Regionaal Archief Nijmegen) de tentoonstelling 'Voorwaarts!' in het Nijmeegse Huis van de Geschiedenis. Bezoekers werden meegenomen door ruim 100 jaar vakbondsgeschiedenis aan de hand van filmpjes, foto's en een grote variatie aan voorwerpen. Die collectie veelal katholieke vakbondsrealia is sinds 2017 ondergebracht bij het KDC. Nadat in 2018 en het eerste deel van 2019 de gehele SVAN-voorwerpencollectie door KDC-medewerkers is gefotografeerd, ontsloten en opgeborgen, kon nu een fraaie selectie van deze voorwerpen in het Huis van de Geschiedenis worden bewonderd. Pronkstukken waren zeker de fraaie vaandels, waarvoor het SVAN-bestuur speciaal een vitrinekast had laten maken. Twee studenten van de Radboud Universiteit, Jana Dauven en Lisa Smits, deden onderzoek naar de vaandels bij het KDC en maakten twee filmpjes over de vaandels die op de expositie te zien waren. Daarnaast bogen groepen studenten zich over de inzet van vakbondsvaandels voor een masterclass voor middelbare scholieren over materiële cultuur en voor de publieksite van Mijn-Gelderland.

← In maart 2019 organiseerde het SVAN een expositie over vakbondsgeschiedenis in het Huis van de Nijmeegse geschiedenis. In opdracht van het KDC en de Faculteit der Letteren hielpen verschillende studenten van de Radboud Universiteit mee aan dit project | Foto door Ger Neijenhuyzen (Gersfotografie)

In 2019 leverde het KDC diverse foto's en scans van tijdschriftcovers voor het in de pers goed ontvangen boek *Hollandse helden in de jaren 60*, over het kleurenwerk van fotograaf Louis van Paridon. Redacteur van het boek, NRC-journalist en fotografeerder Rianne van Dijk, verrichtte bij het KDC onderzoek naar het leven en werk van de fotograaf, waarvoor ze gebruik maakte van het kleine archief van Van Paridon – bestaande uit agenda's, knipselboeken en kasboeken. Het werk van Van Paridon werd ook voor het voetlicht gebracht in een uitzending van het KRO-programma 'Roderick zoekt licht'. De uitzending van 26 maart volgde fotograaf Ramon Mangold, die geldt als dé fotograaf van katholiek Nederland van nu. Hij kwam op bezoek bij het KDC om te kijken naar het werk van zijn voorgangers, onder wie Van Paridon.

In de laatste maanden van 2019 is een begin gemaakt met het ontsluiten van een grote fotocollectie die al een tijd in het depot van het KDC is ondergebracht. Het gaat om in totaal enkele tienduizenden foto's, dia's en contactafdrukken van de Nederlandse fotograaf Gérard Klijn (1940-2014). Klijn, een groot deel van zijn werkzame leven woonachtig in Duitsland, fotografeerde in ontwikkelingsgebieden en conflicthaarden over de hele wereld,

↑ Prins Bernhard en zijn staf-aalmoezenier, pater E.H. Bleys, op bezoek bij de Zusters van Liefde in Preston (UK), tijdens hun ballingschap in de nadagen van de Tweede Wereldoorlog.

Dankzij een oproep via social media en het *Katholiek Nieuwsblad* kon de afdeling Beeld en Geluid de identiteit van de zusters en de pater achterhalen. ENK?

vaak in opdracht van het tijdschrift *Bijeen*. Hij won diverse fotoprijzen bij World Press Photo en was in 1968 de winnaar van de Zilveren Camera. Inmiddels zijn de eerste 800 foto's van Klijn gescand en een deel daarvan is ook beschreven in onze catalogus.

Deze zomer verscheen een nieuw boek over ↑ het (kleuren)oeuvre van Louis van Paridon onder redactie van journalist Rianne van Dijk. Voor deze publicatie heeft ze onderzoek gedaan bij het KDC.

4. Projecten

Radboud-breed dienen er zich steeds meer kansen aan voor het verbinden van de KDC-collecties met initiatieven van anderen. In het afgelopen jaar ging het programma Radboud Erfgoed van start. Dit programma brengt de collectie van de universiteitsbibliotheek, het universiteitsarchief en het KDC naar buiten. De KDC-collectie, die vooral de periode van 1850-2000 bestrijkt, sluit zo beter aan bij collecties over eerdere perioden. Zo profileren we gezamenlijk het erfgoed dat wordt bewaard door de universiteit, waaraan het KDC veel bij te dragen heeft en veel van heeft te verwachten: zichtbaarheid, nieuwe regionale en wetenschappelijke verbindingen, aansluiting bij het onderwijsveld.

Het KDC heeft zich aangesloten bij het initiatief Radboud R u i m t e binnen het RadboudUMC. Dit initiatief biedt ruimte voor het open gesprek over menselijke vraagstukken en dilemma's in de medische wereld en vormt een brug naar andere disciplines, zoals de Letterenfaculteit. De Kruisweg-collectie die het KDC heeft ontvangen draagt bij aan de voorbereiding om gesprekken over lijden, zingeving, traditie via artistieke verbeelding te koppelen aan de tradities. We onderzoeken de mogelijkheid om daarvoor een plaats op de campus en het UMC-terrein te vinden.

Het onderzoeksproject naar reflectie op de aard van het lijden dat door de onderzoeksgroep Moreel Beraad van het UMC met inbreng van het KDC werd voorbereid ontving geen financiering, maar er wordt getracht hier extern fondsen voor te werven. Intussen komen er nieuwe onderzoeksprojecten bij die met KDC collecties worden uitgevoerd. Een andere groep gebruikte de archieven over huisvesting van katholieke kinderen die in arme omstandigheden elders in Europa leefden voor en na WOII om inzicht te verwerven over de rol van kinderen en de vraag waar ze zich thuis konden voelen. Een derde groep bekeek de voorlichting aan katholieke gelovigen over moederschap. Daarnaast leveren vier projecten contacten op met eigenaars van nieuwe bronnen, specialistische onderzoekers (en hun studenten), wat zal leiden tot nieuwe publicaties.

Het KDC is zelf geen onderzoeksinstituut, maar ondersteunt en stimuleert onderzoek van anderen. Daarbij richt het zich vooral op de thema's Politieke Vernieuwing en Gedeeld Erfgoed.

Het eerste speerpunt politieke vernieuwing kent drie projecten

Een groep politieke historici schrijft aan een boek over twee eeuwen katholieken

op het Binnenhof. Met name richten ze zich op de definiëring van 'katholieke' politiek, het streven naar eenheid en de strategische keuzes.

Twee groepen oudgedienden zijn in beweging gekomen om hun maatschappelijke activiteiten en inspanningen te evalueren en te zorgen dat de collecties hierover (aan)gevuld worden. Dit betreft de reünisten van de PPR en voormalige medewerkers van de kerkelijke Derde Wereld-beweging. Samen met het KDC beleggen ze expertmeetings en voegen ze ontbrekende delen toe aan de aanwezige collecties en bereiden we publicaties voor.

Het tweede speerpunt is gedeeld erfgoed en vooral gericht op internationale diversiteit

Samen met religiehistorici van de Faculteit der Letteren is een project van start gegaan om het gedeeld erfgoed met Indonesië in kaart te brengen en aan te sluiten op Nederlandse collecties. Daartoe moet eerst een nieuw kennisnetwerk met Indonesische historici, academici en religieuzen worden opgebouwd om te overleggen welke behoeften en vraagstukken over gedeeld erfgoed in Indonesië leven. Begin 2020 gaat een kwartiermaakster naar Java.

↑ In september bezocht oud-politicus Bas de Gaay Fortman (links) bezocht het KDC, vergezeld door zijn dochter Vanessa (rechts) en CPG-directeur Carla van Baalen (midden). Hij was Eerste en Tweede Kamerlid voor de PPR in 1970-1990.

Het archief van de PPR zal in 2020 ingezet worden voor een onderzoeksproject naar de politieke vernieuwing van de jaren 1960 en de ontkieming van de politieke vraagstukken van onze tijd, zoals bijvoorbeeld het milieubeleid | Foto door J. Huntjens

Hieronder valt ook het project internationale diversiteit dat de internationale verscheidenheid binnen katholieke gemeenschappen zichtbaarder maakt. Eind 2019 is een medewerker begonnen met een inventarisatie van gemeenschappen van migranten en vluchtelingen, expats en zij die een oosterse katholieke ritus volgen, plus de organisaties, instellingen en netwerken die zich met hen bezighouden om daar een pilot-database t.b.v. onderzoek te maken. Deze gemeenschappen behoren óók tot het grotere verhaal van katholiek Nederland, maar tot op heden is nog weinig over hun geschiedenis bekend. Daar wil het KDC verandering in brengen.

↑ In 2017-2018 vierde het Kansfonds, voorheen Stichting Katholieke Noden, haar 60-jarig jubileum. In het kader van dit feestjaar bezocht Koningin Maxima diverse maatschappelijke projecten die door het Kansfonds worden ondersteund, zoals bijvoorbeeld het inloophuis | Foto door Kansfonds

Iets soortgelijks is het geval bij 'Nieuwe Bewegingen'. Onder deze term vallen de kerkelijke bewegingen, nieuwe gemeenschappen en nieuwe geestelijke vernieuwingsbewegingen die voornamelijk ontstaan zijn sinds de jaren zestig van de 20^e eeuw.

Als archiefeigenaren zelf investeren in onderzoek in hun collectie bevestigt dat direct de waarde van hun erfgoed. Kansfonds, voorheen Stichting Katholieke Noden, stelde een toereikend bedrag ter beschikking aan het KDC om te laten onderzoeken wat er met de hulpverlening vanuit de katholieke gemeenschap gebeurd is in de periode 1960-2020. Hoe vertaalde de religieuze inspiratie zich in sociale bewogenheid? Hoe werd het publieke belang ingeschat van een religieuze moraal ten behoeve van de samenleving? Historicus Cees Willemsen voert dit onderzoek uit in de ruim 40 strekkende

meter archief waarin 3500 representatieve dossiers van hulpverleningsprojecten zijn te vinden. Op basis daarvan kan hij een publieksvriendelijk, wetenschappelijk verantwoorde en vlot leesbaar boek schrijven. In deze studie reconstrueert hij het grote sociale netwerk van vrijwilligers, hulporganisaties, parochiale organisaties et cetera, die zich na de implosie van de katholieke zuil vanaf midden jaren zestig bleven of juist gingen bekommeren om caritas.

Voorbeeld van het gedeelde katholiek erfgoed → met Indonesië: De gekruisigde Christus in traditionele Javaanse Wajang-stijl, op textiel. Gemaakt door W.M.D. Suroreno in 1975. Het kleed is als schenking van het Nijmeegs Volkenkundig Museum bij het KDC gekomen.

5. Personeel

De medewerkers van het KDC hebben uiteenlopende achtergronden. Sommigen zijn academisch geschoold en meer abstract bezig, anderen zijn juist praktisch en creatief, weer anderen zijn sterk in het verwerken van seriematige documenten of juist gespitst op details. Al deze kwaliteiten hebben we nodig en vullen elkaar goed aan. De omvang van de vaste formatie schommelt tussen de 10 en 11 fte, aangevuld met tijdelijke medewerkers voor afgebakende projecten. Daarnaast bieden 25 vrijwilligers hun vaardigheden en tijd aan. Het hele team van medewerkers en vrijwilligers levert een capaciteit van 750 werkweken op. Het KDC kent diverse werkstijlen die we met behulp van begeleiding en werkinstructies zo efficiënt mogelijk willen maken. Door expliciet de werkprocessen in kaart te brengen, kunnen rollen duidelijk gedefinieerd worden zodat we meer flexibele combinaties kunnen maken. Een tijdelijke medewerker werd aangetrokken om in een jaar tijd een plan voor migrantenarchieven op te stellen en uit te voeren. De secretaris van een koepel van religieuze bewegingen (een tweede speerpunt in de acquisitie) ordent een belangrijk archief. Twee nieuwe vrijwilligers traden aan, drie namen afscheid. Twee collega's gingen met pensioen.

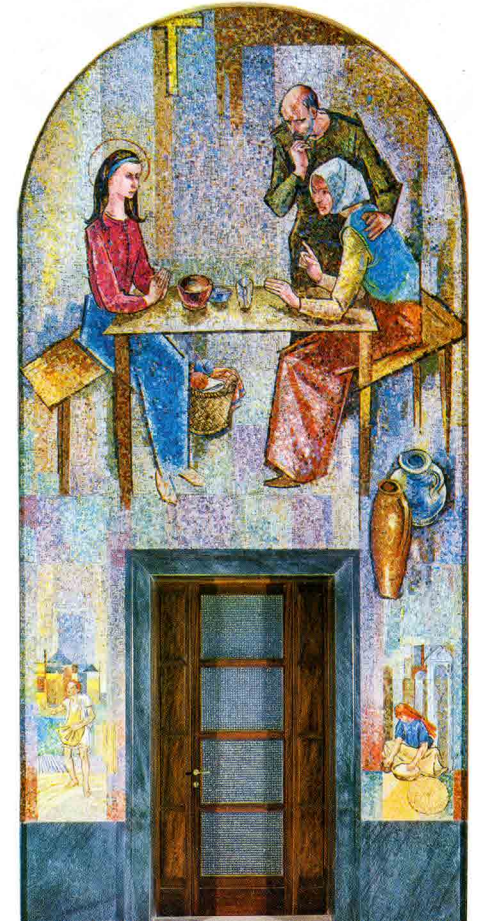
In 2019 werd de eerste (van tien) Van Laarhoven-stagiairs aangesteld t.b.v. een onderzoek bij de studie geschiedenis. Dit betrof een onderzoek naar de houding van Noord-Brabantse boeren tegenover de natuurwaarde van hun land. Dat bleek volledig ondergeschikt te zijn aan de economisch druk om wilde gronden te ontginnen om productie te verhogen, waardoor ze tegenover de natuurbeschermers kwamen te staan. Dit onderzoek leverde een database met informatie over dit thema ten behoeve van onderzoekers.

↑ De Nijmeegse historicus prof. dr. Jan van Laarhoven (1926-1995) was één van de grondleggers van het KDC | Foto door J. van Teeffelen

6. Financiën

Het KDC mag functioneren op een stabiele financiële basis, maar is aangewezen op externe fondsen om nieuwe initiatieven te ontplooiën. De Stichting Vrienden KDC is daartoe een onmisbaar instrument. In het afgelopen jaar heeft het een professionaliseringsslag gemaakt door de financiën onder te brengen bij het KDC-fonds, een onderdeel van het Radboud Fonds. Zo kan het KDC de donateurs actiever bij de universiteit betrekken en kreeg de jubileumactie een centraal adres en een groter bereik. Inclusief een legaat, leverde deze acties een bedrag van € 25.000 op. Dat werd ingezet voor projecten gedeeld erfgoed met Indonesië, Katholieken op het Binnenhof en de geschiedenis van de PPR. Tevens kon vanuit deze bron de uitgave van Jan Roeslezing en van een deel in de Memoreeks worden bekostigd.

↑ Schilderij van pater Leo Coppens, augustijn en kunstenaar. Gedurende de jaren 1950 voorzag hij enkele kerken van de augustijnen in België en Italië van religieuze muurschilderingen over het leven van de Heilige Rita.

7. Resultaten

Van de concrete voornemens voor 2019 hebben we dit weten te realiseren:

Het is goed gelukt om de collectie fysiek op orde te brengen: een aantal archieven werd opgeschoond, twee omvangrijke digitaliseringsprojecten zijn afgerond, archieven zijn verplaatst t.b.v. brandveiligheid en overzichtelijkheid, films zijn geïnventariseerd en geluidsbanden overgezet, er is meer ruimte voor opslag van boeken gerealiseerd. Zo is de vindbaarheid en duurzaamheid versterkt.

Het bleek nog niet mogelijk om een werkwijze voor *digital born*-archieven vast te stellen omdat het KDC eerst zicht moest krijgen op de eisen die een E-Depot stelt. Op basis van gesprekken met andere archiefinstellingen is besloten om een eigen tijdelijk Pre-Depot in te richten, om daar op termijn (naar schatting twee jaar) de digitale archieven in te plaatsen. Halverwege het jaar hebben we het businessplan vastgesteld. Daardoor zijn we beter in staat om de invulling van het concept erfgoed te concretiseren en om prioriteiten te stellen. We richten ons vooral op doelgroepen voor wie onze collecties bijdragen aan de vorming/beleving van hun identiteit. Ook door de samenwerking in Radboud Erfgoed zal de collectievorming veranderen.

Een vrucht van deze manier van werken is dat vertegenwoordigers van vier nieuwe religieuze bewegingen aan de slag gegaan om hun archieven te inventariseren en voor te bereiden op overdracht.

Het projectplan 'Kruisweg op de Campus' is ingediend bij de bestuurders van de Universiteit en het RadboudUMC, die positief gereageerd hebben met als opdracht enige aanpassingen aan te brengen. Het besef hiervoor groeit gestaag en dat geldt ook voor het Radboud Erfgoed project.

Met het dagelijks bestuur van Radboud Erfgoed zijn diverse plannen ontwikkeld voor onderwijs en bronnenpresentaties en twee geslaagde evenementen georganiseerd. De gezamenlijke leeszaal is vanwege het vinden van aanvullende financiële middelen verdaagd, maar de samenwerking verloopt uitstekend.

Onderzoeksprojecten met derden konden een stap verder tot uitvoering gebracht worden en ontvingen start-financiering. De projecten Binnenhof en PPR zijn goed op gang, een project Brabantse missionarissen heeft een Engelstalige publicatie in voorbereiding. Daarnaast is een vierde project (Gedeeld erfgoed met Indonesië) voorbereid voor uitvoering in begin 2020 en een vijfde project over

Ontwikkelingswerk bevindt zich in de oriëntatiefase. Voor al deze projecten zijn externe financiën gevonden.

Er is een raamdocument opgesteld over de toekomstperspectieven van religieus erfgoed en de rol van het KDC daarin na een bezinningsbijeenkomst met deskundigen. Er zijn individuele contacten opgebouwd voor onderdelen van het erfgoed binnen het UMC via het Platform Academisch Erfgoed, herbestemmingsvragen en een UMC onderzoeksgroep, maar door vertrek van de erfgoedmedewerkster aldaar is dit contact nog niet structureel ingebed. Tot slot, bereiden we ons voor op de komst van digitaal-gevormde archieven naar het KDC.

↑ In januari 2020 vertrekt promovenda Maaïke Derksen namens de Radboud Universiteit en het KDC naar Indonesië met een bijzondere missie. Zij gaat met lokale partners inventariseren in hoeverre er interesse bestaat in het conserveren en beschikbaar maken van het gedeelde religieuze culturele erfgoed.

Deze pilotstudie in het kader van het project Gedeeld Erfgoed is grotendeels mogelijk gemaakt dankzij de jubileumgiften van gulle donateurs, die het katholiek erfgoed een warm hart toedragen.

Op de foto: Maaïke Derksen (staand) geeft les in de KDC-studiezaal aan studenten van de opleiding Geschiedenis van de Radboud Universiteit. Zij onderwijst hen over onderzoek doen op basis van archiefmateriaal | Foto door J. Huntjens.

8. Plannen

In 2020 richt het KDC zich op deze tien taken, naast de reguliere werkzaamheden:

1. Een start maken aan de omslag naar erfgoedinstelling (nieuwe rollen, communicatie)
2. Onderzoeken/inventariseren of er een netwerk voor katholiek/religieus erfgoed opgericht kan worden.
3. Werkprocessen opstellen voor thema's, uitleenbalie, opnemen nieuwe collecties, verwerken bronnen beeld en geluid, digitalisering, pr-communicatie, functioneel beheer, en onderbrengen in een procesarchitectuur.
4. Contouren van het beleid voor digitaal gevormde bronnen bepalen in het kader van verhogen toegankelijkheid (naast het omzetten van analoge naar digitale informatie).
5. Vindbaarheid van collecties vergroten en overgang naar datasysteem dat informatiedeling en samenwerking met andere organisaties mogelijk maakt.
6. Ca. vier publieksbijeenkomsten organiseren over deelcollecties (bijv. Schillebeeckx, Lutkie, religieuze bewegingen, PPR archief) en vier expertmeetings.
7. Collectieplan herzien op basis van prioriteiten, hotspots en Radboud Erfgoed.
8. Collecties opbouwen met internationale diversiteit.
9. Radboud Erfgoed uitbouwen richting erfgoedinstellingen.
10. Controlemechanisme voor het beveiligen van privacygevoelige gegevens.

Diploma van de congregatie 'Mariëngaarde' → te Aarle-Rixtel (N.B.), een meisjesinternaat van de Zuster van Liefde van Tilburg. De zusters gaven hier zowel lager onderwijs, mulo als huishoudonderwijs. De akte is geschonken door de familie van de gediplomeerde en is opgenomen in de collectie Beeld en Geluid.

Nieuwe archieven 2019

Bosmans, Jac: onderzoeksmateriaal t.b.v. zijn biografie over Carl Romme
 Brueren, Josefen: correspondentie met de MOV Baarlo met missionarissen
 Gemeenschap Emmanuel: bestuursstukken en stukken betreffende evangelisatieweekenden
 Fontaine, P.F.M.: correspondentie en publicaties over (katholiek) geschiedenisonderwijs
 Hageman, J.M. en Hageman-Winnubst, C.C.A.: Secretaris KU Nijmegen 1952-1982, stukken betreffende zijn loopbaan en familie
 Van Halteren, Hannie: reisalbums van een katholieke onderwijzeres
 Katholieke Charismatische Vernieuwing: bestuursstukken en stukken van verschillende commissies
 Van Leeuwen, A.T.: hoogleraar theologie, wetenschappelijke werken
 Leijten, Jan: hoogleraar rechtswetenschap aan de KUN en schrijver, manuscripten en werkgerelateerde stukken
 Mgr. van Luyn SDB, A.H.: stukken betreffende de Bijzondere Synode van de Bisschoppen in Nederland
 Marriage Encounter: bestuurs- en organisatiestukken
 Regout SJ, Robert: Jezuïet, hoogleraar volkenrecht aan de KUN, archivalia over Pax Romana

Van der Riet, W.C.M.: stukken betreffende zijn priesterschap
 Spierings, Pauline: pastoorsmeid, archivalia van de Fédération Internationale des Aides au Prêtre
 Sions Poorten: cursusmateriaal voor bedienaars in de kerk
 Stichting Uniefonds: fonds gelieerd aan de Unie NKV
 Stichting Vereniging Nederlandse Bedevaarten en haar rechts-voorgangers: bestuursstukken en organisatie van bedevaarten
 Trautwein, Karel: glaskunstenaar en tekenaar, tekeningen en schetsen
 Wüst-Koot, Lau en Nicoline: stukken m.b.t. omroepman Lau en pianiste Nicoline

Aanvullingen op archieven 2019

Brico, Antonia: scans van affiches en krantenartikelen
 Daamen, J.: catechesemateriaal en persoonlijke stukken
 Geschiedenis Studentenvereniging Excalibur, Nijmegen: bestuursstukken
 Katholiek Sociaal-Kerkelijk Instituut: officiële bisdomstukken
 Katholieke Bond van Overheidspersoneel: bestuursstukken
 Katholieke Dirigenten- en Organisten Vereniging: bestuursstukken, administratie en contactblad

KRO: bestuursstukken
 Klein-seminarie Leeuwenhorst, Noordwijkerhout: stukken over Leeuwenhorst congrescenter.
 Lukken, G.M.: onderzoek naar liturgie
 Prof. dr. Manning, A.F.M.F.: onderzoek en begeleiding studenten en promovendi
 Marga Klompé Stichting: bestuursstukken
 Mariënbuurgvereniging: PR-materiaal en jaarrekeningen
 Mertens, C.G.A.: o.a. een foto-album en correspondentie
 Nederlands Katholiek Vakverbond: ledenregisters en vergaderstukken
 Nieuwenhuis, J.G.J.: o.a. persoonlijke correspondentie en artikelen
 Nijmeegs Instituut voor Missiewetenschappen: bestuursstukken, nieuwsbrieven
 Nijmeegs Studentenkoor Alphons Diepenbrock: PR-stukken
 Nijmeegse Studenten Vereniging Carolus Magnus: o.a. foto-albums, correspondentie en bestuursstukken
 Plus-Scouts: archivalia van een lokale afdeling
 Politieke Partij Radicalen: landelijke en provinciale stukken
 Prof. dr. Roes, J.H.: correspondentie als KDC-directeur, onderzoeksmateriaal
 Scouting Nederland: communicatie mid-delen en landelijke band concours (LBC)
 Sint Melania-Werk: bestuursstukken

↑ Piet Aalberse (1871-1948) met familieleden in Genève. Aalberse (rechts) zat sinds 1903 in de Tweede Kamer voor de RKSP. In de jaren 1910 was hij Minister van Arbeid en daarna was hij tot aan de oorlog partijleider. Zijn archief is sinds dit jaar volledig gedigitaliseerd.

Stevens, P.J.M.: o.a. stukken betreffende het "Beraad van priesters en pastoraal werkers"
 Stichting Han Fortmann Centrum: correspondentie
 Stichting Memisa Medicus Mundi: dankbrieven en rapporten
 Stichting Thuisfront Nederlandse Priesters in Frankrijk: dossiers van priesters die steun ontvingen
 Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs in Noord-Brabant: o.a. herinneringsboeken
 Verzameling Groot-Seminarie Rijsenburg: o.a. foto's, Ansichtkaarten en een gedenkboekje
 Witkam, Jeroen: stukken over zijn pensionering

Gedigitaliseerde collecties 2019

Aalberse, P.J.M.
 Cramer, J.W.
 Lutkie, W.L.

Aanwinsten beeld, geluid en voorwerpen 2019

Foto's, folders en een reisverslag van de eerste Nationale Bedevaart naar het Heilig Land in 1933.

Drie dozen met materiaal van drukkerij St. Joseph uit Brakkenstein. De drukkerij werd in 1933 opgericht door de paters sacramentijnen bij hun klooster in Brakkenstein. Het materiaal werd geschonken door de huidige drukkerij Brakkenstein. Het omvat o.a. allerlei ontwerpen voor drukwerk.

Speelgoedset bestaande uit liturgisch vaatwerk, altaarbenodigdheden en liturgisch linnen

Vier fotoalbums en losse foto's van geestelijken, van kerkelijke plechtigheden en hoogtijdagen

Serie audiobanden met Latijnse missen, met daarbij ook een bandrecorder zodat de banden afgespeeld en gedigitaliseerd kunnen worden.

Schenking van de heemkundekring De Kleine Meijerij, met onder andere grote ingelijste foto's van groepen pelgrims in Lourdes

Enkele foto's van kardinaal Van Rossum

Doods- en devotieprentjes van diverse schenkers

Wandkleedje van de Maria-Omdracht Nijmegen met een ontwerp van de Nijmeegse kunstenaar Wim van Woerkom

Diverse oorkondes, diploma's, onderscheidingen en speldjes van verschillende schenkers, onder meer bij gelegenheid van een Eerste H. en Plechtige Communie, een 25-jarig lidmaatschap van de KAB en het NKV, en bij de pauselijke onderscheiding Pro ecclesia et pontifice.

Foto's en Ansichtkaarten met het werk van pater Leo Coppens, augustijn en kunstenaar. Hij voorzag enkele kerken van de augustijnen in België en Italië van religieuze muurschilderingen rond het leven van de heilige Rita.

Album met fotoverslag van het feest rond 100 jaar Kromstaf (1953) met toegangskarten en diverse krantenknipsels.

Collectie van ca. 100 foto's van kerkgebouwen uit het Volkskrant-archief uit de periode 1950-1980.

Tekening(en) altaar Nebo door Piet Gerrits, een schenking vanuit het Valkhof Museum dat al eerder een grotere collectie ontwerpen van Gerrits aan het KDC schonk.

Divers materiaal van de familie Visker uit Beuningen, waaronder oorkondes, foto's, negatieven en kerkboeken met bidprentjes en andere persoonlijke devotionalia.

Vijf foto's van priesters en seminaristen, geschonken door het Nederlands Openluchtmuseum.

Foto's van leden van de Graalbeweging, afdeling Amsterdam, huis Prinsengracht

Foto's bijeenkomsten Thomas More Academie

Foto's Schillebeeckx en diverse andere theologen

Foto's van en condoleances bij overlijden pater Jos/José Smeets (missionaris Brazilië)

Filmstroken en toelichtingen uit nalatenschap Franciscanessen van Aerdenhout (via ENK)

Diaserie 'Pines or lives' (van Filipijnengroep Nederland) met begeleidende audiocassettes en tekstboekje

Fotoalbums van pastor Herman Peters

Glasdia's, schenking van Maria Geboortekerk

Devotie- en doodsprentjes (incl. een 'liturgische kalender')

Schilderij en geborduurd portret van Pieter van der Meer de Walcheren, gemaakt door zijn vrouw, naaldkunstenares Christine van der Meer de Walcheren

Lijst met Weesgegroet-gebed voorzien van prentjes

Lijst met lidmaatschap Penningske van St. Antonius

Audio-opname *Faith, war and Peace in the Nuclear Age*; Teleac-uitz. In vredesnaam, 12-11-'80

Drukplaat *De Tijd*, imitatie (geen origineel) met afb. van Judocus Smits

Drie reproducties met religieuze voorstellingen van Hummel

Archivalia kardinaal van Rossum, diverse aanvullingen

Missiekaart Nederlands Oost-Indië

Synopsis *historiae ecclesiasticae* Wandplaat waarop schematisch de geschiedenis van de katholieke kerk is weergegeven in de vorm van een boom

↑ Leden van de Graalbeweging, afdeling Amsterdam, huis Prinsengracht. De Graal werd opgericht door de Nijmeegse pater Jacques van Ginneken S.J. (1877-1945) in 1928. Het was een katholieke beweging voor meisjes en jonge vrouwen met een totalitair en idealistisch karakter.

Het archief van De Graal Nederland ligt bij het KDC, evenals een uitgebreide fotocollectie.

Aanwinsten bibliotheek 2019

720 boeken (o.a. monografiën, missalen, grijze literatuur, etc.)

758 brochures

7 tijdschriftabonnementen

22 nieuwe publicaties voor de handbibliotheek van de studiezaal

Publieksactiviteiten 2019

- 23 januari | Boekpresentatie 'Dat gezegd hebbend' met o.a. Dries van Agt en Siemon Reker
- 11 februari | Expertmeeting t.b.v. boekproject 'Katholieken op het Binnenhof' in Den Haag
- 8 april | Filmvoorstelling 'Nijmegen Blijft in Beeld'
- 1 mei | Lustrumviering 50 jaar KDC met Jan Roes-lezing 'Het Europees katholicisme als dam tegen de staatsalmacht'
- 22-23 mei | Trajecta Congres: 'De terugkeer van religie? Naar een vernieuwende agenda voor religiegeschiedenis in België en Nederland' met KADOC, HDC en ADC in Ossendrecht
- 12 september | Symposium 'Bruggen Slaan' in het Valkhof Museum
- 11 oktober | Studiemiddag 'Vanaf de ZIJ-lijn, de doorbraak van katholieke vrouwen' met boekpresentatie Paulien Spierings
- 16 oktober | Congres 'Preken voor eigen parochie?' met HDC in Apeldoorn
- 25 oktober | Symposium 'Radboud Bevrijd, Afstuderen in een frontstad' in het Valkhof Museum
- 1 november | Studiedag 'Actualiteit van het religieuze verleden' met Banning Vereniging in Museum Catherijne Convent, Utrecht.
- 22-23 november | Civitas Congres: Christen-Democratische Volkspartijen en populisme
- 13 december | Boekpresentatie 'Werven en derven, de financiering van religieus leven en katholieke caritas' met stichting Echo

Tentoonstellingen 2019

- Maart-April | Kruisweg in de kunst en media
- Mei-September | 50 jaar KDC: Schatkamer vol erfgoed
- Oktober-November | Vanaf de ZIJ-lijn, de doorbraak van katholieke vrouwen
- December-Januari | Mijters, mirre & maretak: katholieke lichtfeesten uitgelicht

Publicaties 2019

- Tim Graas, 'Zuster Theofoor, ontwerpster en kunstenares', in: Els Kloek, *1001 vrouwen in de 20ste eeuw* (Nijmegen: Van Tilt 2018) 790-792.
- Tim Graas, 'Vier eeuwen devotie- en gedachtenisprentjes', in: *Devotionalia. Periodiek voor verzamelaars van devotionalia*, 37 (2018) 130-134.
- Jeffrey Huntjens, 'Katholieke vrouwen in een mannenbolwerk', in: *Column* 024 Geschiedenis, 27 augustus 2019
- Hans Krabbendam e.a., 'Literature Alerts', *Trajecta: Religion, Culture and Society in the Low Countries*, 28.2 (2019), p. 299-315.
- Emiel Lamberts, e.a., *Jan Roes-lezing 2019: Tegenwicht, de katholieken en de staat, een historische reflectie* (Nijmegen Valkhof Pers 2019).
- Jan Peet, 'Een gezaghebbend "katholiek" Nieuw ontdekte bronnen betreffende Gerard Kornelis van het Reve en de Katholieke Actie in Nederland, 1962-1964', in: *Documentatieblad voor de Nederlandse Kerkgeschiedenis na 1800*, 42 (2019), nr. 90, p. 3-27.

Vefie Poels, Recensie Brian Heffernan, in: *Documentatieblad voor de Nederlandse Kerkgeschiedenis na 1800*, 42 (2019), nr. 90, p. 99-116.

Pauline Spierings, *MeMoReeks: 'Kom achter de strijklank vandaan en gebruik je talenten', van pastoorsmeid tot priesterassistent* (Nijmegen Valkhof Pers 2019).

Lodewijk Winkeler, 'Glazen water over vrijende paartjes'. Het rooms-katholieke studentenpastoraat in Nederland sinds ca. 1900, in: *Documentatieblad voor de Nederlandse Kerkgeschiedenis na 1800*, 42 (2019), nr. 91, p. 182-202.

Lezingen en presentaties 2019

- 25 februari | Hans Krabbendam, gastcollege 'Dutch Emigration' bij de opleiding Geschiedenis van de Radboud Universiteit
- 21 juni | Hans Krabbendam, 'Catholic Documentation and the Shifting Standards of Diversity', paper conference 'Religious Heritage in a Diverse Europe: New Directions in Practice, Policy, and Scholarship', Universiteit van Groningen
- 28 juni | Vefie Poels, 'Dutch Catholics and their missionary efforts in the 20th century', Mettingen

↑ Adjunct-directeur Vefie Poels geeft een lezing over de financiering van de Nederlandse missie voor Stichting Echo | Foto door J. Huntjens

- 6 september | Hans Krabbendam, 'Sacrle topografie voor markering religieus erfgoed. Dordtse inspiratie voor de Nijmeegse traditie', Gemeente Nijmegen
- 17 oktober | Hans Krabbendam, '(Be)keerpunt: Amerikaanse protestanten en hun Europese zendingsprojecten 1945-1975', KADOC-EVADOC in Leuven
- 25 oktober | Hans Krabbendam, 'Radboud Erfgoed van de oorlog: bronnen, object en herinneringen', museum Het Valkhof, Nijmegen
- 14 november | Hans Krabbendam, 'Bron gered en ingezet', voor het Radboud Fonds in Soeterbeeck
- 15 november | Hans Krabbendam, 'Volksplanters en gelukzoekers: Gelderse emigranten naar negentiende-eeuws Amerika', Gelderse Landdag in Nijmegen (Erfgoed Gelderland)
- 13 december | Vefie Poels, 'Missie en caritas. De financiering van de Nederlandse missie in de 20e eeuw', Stichting Echo

↑ Archivaris Jos Kersbergen hangt het werk van Ignace Schretlen op voor de tentoonstelling 'Kruisweg in de media' | Foto door J. Huntjens

Samenstelling bestuur Stichting Vrienden van het KDC

Drs. Rogier Moulen Janssen (voorzitter), voormalig secretaris van de Konferentie Nederlandse Religieuzen
 Drs. Lidewij Nissen (secretaris), promovenda Letteren Radboud Universiteit
 Mr. drs. Dick Wijte (penningmeester), rechter en voormalig burgemeester IJsselstein
 Prof. dr. Sophie van Bijsterveld, hoogleraar Religie, Recht en Samenleving voor de Radboud Universiteit en tot 2019 lid van de Eerste Kamer voor het CDA
 Joppe Hamelijncx, masterstudent Human Geography (Conflicts, Territories and Identities), Radboud Universiteit en bestuurslid Katholieke Studenten Nijmegen
 Prof. dr. Margot van Mulken, hoogleraar Internationale Bedrijfscommunicatie en decaan van de Faculteit der Letteren
 Drs. Manon Vanderkaa, directeur Bond van Katholieke Ouderen - Protestants Christelijke Ouderen Bond

Samenstelling Wetenschappelijke Advies Raad

Prof. dr. Marit Monteiro (voorzitter), hoogleraar Religiegeschiedenis, Radboud Universiteit
 Prof. dr. Kim Christiaens, directeur KADOC en hoogleraar Geschiedenis, Universiteit Leuven
 Prof. dr. Theo Engelen, emeritus hoogleraar Historische Demografie, Radboud Universiteit
 Prof. dr. George Harinck, hoogleraar Geschiedenis van het Neocalvinisme, Vrije Universiteit Amsterdam
 Dr. Alexander van Kessel, onderzoeker Centrum voor Parlementaire Geschiedenis, Radboud Universiteit
 Dr. Marijke Kral, Lector Learning and Teaching with ICT, Hogeschool Arnhem Nijmegen
 Prof. dr. Fred van Lieburg, hoogleraar Religiegeschiedenis, Vrije Universiteit Amsterdam

In onze tentoonstelling en studiemiddag over →
 bijzondere katholieke vrouwen "Vanaf de ZIJ-lijn" besteedden we o.a. aandacht aan radiopresentatrice Mia Smelt. Op de foto: Smelt en haar geluidsvrouw vlak voor een uitzending van 'Moeders Wil is Wet' (KRO), ca. 1960.

Personeelsfoto 2019 | Foto door L. van Orsouw

KDC-medewerkers

Monique Blanken: prentjescollectie
 Matthyn van den Broek: medewerker depot
 Drs. Collin Burgemeestre: audiovisuele verwerking
 Drs. Andreas Caspers: archiefontsluiting
 Dr. Gerard Dierick: Bibliografie Katholieke Nederlandse Periodieken
 Dr. Zjuul van den Elsen: Bibliografie Katholieke Nederlandse Periodieken
 Baudouin Fobe: binder
 Carlijn Folmer: medewerker balie
 Ruud Franssen: archiefontsluiting
 Flip Franssen: fotocollectie
 Drs. ing. Harmen Ganzevles: scannen en fotocollectie
 Margarita Garé: knipselcollectie en Bibliografie Katholieke Nederlandse Periodieken
 Drs. Tim Graas: kunsthistorische collectie
 Susan Haage: filmcollectie
 Gerry Hermkens: bibliotheekcollectie

Marcel Hofmans: bibliotheekmedewerker
 Drs. Jeffry Huntjens: procesondersteuner, publiciteit, digitale ontwikkeling
 Josine Joosten: archiefontsluiting
 Jos Kersbergen: 2° archivaris en functioneel beheer
 Gerna Koning: archiefontsluiting, digitalisering en fotografie
 Marjon Kootkar: archiefontsluiting
 Dr. Hans Krabbendam: directeur
 Frans Kroonenberghs: Bibliografie Katholieke Nederlandse Periodieken
 Dr. Otto Lankhorst: Bibliografie Katholieke Nederlandse Periodieken
 Drs. Anneloes van Kuijk: project migrantengemeenschappen
 Drs. Rik van der Linden: collectie religieuze bewegingen
 Drs. Michaela van Montfort-Kreuzer: knipselarchief, thesaurus, redactie
 Bas van Nieuwland: foto-collectie, katholieken op het Binnenhof

Anneke Nuij-Pruijn: medewerker balie
 Drs. Marga Pauwels: Bibliografie Katholieke Nederlandse Periodieken
 Dr. Jan Peet: onderzoek liturgische ruimtes UMC
 Drs. Ramses Peters: archivaris
 Dory Pouwels-Hermesen: boekherstel
 Luuk Poels: fotocollectie
 Dr. Vefie Poels: collectiespecialist bibliotheek en adjunct
 Gemma Razing-Pouwels: bibliotheekcatalogus
 Drs. Rob van Raay: fotocollectie
 Drs. Ernesto Rivas: digitalisering
 Bert Roelofs: archiefontsluiting
 Thea Rothuis: dataverwerking
 Faty Samba: archiefontsluiting en digitalisering
 Drs. Ted Schoof, OP: archief Edward Schillebeeckx

Drs. Gerda Smeets: egodocumenten
 Drs. Marieke Smulders: collectiespecialist beeld en geluid
 Drs. Hadewych Snijdewind, OP: archief Edward Schillebeeckx
 Hans Spaans: bibliotheekmedewerker
 Michel Teulings: Van Paridon Collectie
 Drs. Mariël Toebes: kunsthistorische collectie
 Drs. Huub van Veghel: Transcriptie Ariëns
 Drs. Geert Vink: Bibliografie Katholieke Nederlandse Periodieken
 Dr. Lodewijk Winkeler: projecten en ondersteuning

Op de volgende pagina: →
 Wandkleedje van de Maria-Omdracht Nijmegen, een jaarlijkse processie rond de St.-Stevenskerk die van 1926 tot 1994 werd gehouden. Het ontwerp is van de Nijmeegse grafisch kunstenaar Wim van Woerkom.

Maria-Ondracht Nijmegen

Wim Voertom